

Feest van het Koninkrijk 4: Vergeving.

Orde van dienst:

Welkom: Vergeving. Mooi en moeilijk.

Votum en zegengroet

GK 160 (editie 2006) Groot is uw trouw o Heer.

Wet: zingen van LB 310 Eén is de Heer, de God der goden.

Gebed

Doop van Amber:

Uitleg doop en zingen: Sela - Doop

Gebed

Doop

Zingen: Psalm 105: 5

Geschenken

Lezen: Mattheus 18: 21-35

Tekst: Lukas 17: 1-4

Preek

Opw. 388 De kracht van uw liefde.

Getuigenis van Coen over bidden.

Zingen: Psalm 63: 2

Gebed.

Collecte

Opw. 733 Tienduizend redenen.

Zegen.

Voor de dienst: Het gaat vanmorgen over de bede uit het onze Vader “Vergeef ons onze schulden, zoals wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was”.

Een mooi gebed.

Want vergeving is een groot geschenk.

Vergeving betekent verzoening. Vrede. Vrede met God en met de mensen om je heen. Het betekent verlossing van schuld.

Verlossing van wrok en bitterheid, die je hart kan verteren.

Vergeving is een mooi en onverdiend geschenk. Een kroonjuweel in het Koninkrijk van God.

Maar tegelijk heel moeilijk.

Want vergeving ontvang je niet alleen, je moet ook bereid zijn om vergeving aan je naaste te geven.

Maar als een jongen in jouw klas jou jarenlang getreiterd heeft?

Als je door je collega bent weggewerkt?

Als je man je zo heeft gekleineerd.

Vergeven? Je wilt liever wraak nemen. Terugslaan.

Het gaat vanmorgen dus over het mooiste en het moeilijkste. Over vergeving.

Bij de doop:

Preek:

Vergeving is een mooi geschenk.

Want vergeving is een stap naar verzoening. Naar vrede met God. Vrede met je naaste.

Vergeving betekent een rein hart. Een hart zonder de last van schuldgevoelens of wrok.

Je mag opnieuw beginnen. Je mag vooruit kijken.

En als je die vergeving dan ook nog eens van God ontvangt. Als hij door de doop bevestigt, dat het echt waar is. Ja, dan heb je een grote schat in handen: een rein hart.

Tegelijk kan zelf vergeving schenken aan een ander erg moeilijk zijn.

Voorals die ander jou echt pijn heeft gedaan.

Die jongen die jou jarenlang op school heeft gepest.

Je vader, die je moeder mishandelde, kleineerde, en haar achterliet voor een ander.

Die grijnzende SS-er, die je kind van je losscheurde: je hebt het nooit meer teruggezien.

Vergeven?

Dat kán ik gewoon niet! Ik zou het misschien wel willen. Al is het alleen maar, omdat ik er dan ook zelf meer los van kom. Maar ik kan het niet. De pijn zit te diep.

En het wordt nog moeilijker, nog zwaarder, als je de woorden van Jezus leest.

Keer op keer lees je, dat je je vijand moet liefhebben. Moet.

Dat je moet vergeven. Moet.

Maar als de pijn nu te diep zit?

Als die ander niet om vergeving vraagt?

Het wordt nog moeilijker: in het Onze Vader zegt Jezus zelfs, dat als jij de ander niet vergeeft, jij ook zelf geen vergeving ontvangt.

Ook dat nog!

Een dubbele pijn. Je zit al met de pijn, die een ander je aandeed en dan ook nog eens een schuldgevoel. Je moet vergeven, maar je doet het niet. Je kunt het gewoon niet.

Maar: moet een christen dat? Moet een christen altijd vergeven? Direct?

Of mag hij ook niet vergeven? Of voorwaarden stellen? Of wachten met vergeven?

Het antwoord lezen we in Lukas 17.

*****

Dat lijken harde woorden van Jezus in onze tekst.

Over zonde. Over een molensteen om je hals. Om ernstig toespreken. Bestrafpen.

Is dit Jezus?

Maar zoals altijd willen de woorden van Jezus, zacht of fel, ons alleen maar beschermen.

Beschermen tegen de brekende kracht van het kwaad.

Hij wil jouw naaste beschermen: laat je naaste niet in zonden vallen.

Verleid hem niet om God los te laten. Wordt geen valstrik voor de ander.

Verleid de ander niet om drugs te gebruiken of tot vuile seksuele spelletjes of slechte Internet-sites.

En dan heeft hij het over de "geringen", de "kleinen".

Dat zijn de kinderen.

Maar ook de kwetsbare mens. De mens, die het leven maar moeilijk aankan. Die bevestiging zoekt.

Jezus beschermt die kleinen.

En hij beschermt jou tegen jezelf: weet wat je doet! Weet wat je zegt!

Je kunt beter in de diepte van de zee verdwijnen, dan straks als een verleider voor Gods troon staan.

Ja, dat zijn harde woorden, maar het gaat dan ook om het eeuwige leven van onze kinderen en van gekwetste en kwetsbare mensen.

In onze tijd vallen er harde woorden over het klimaat en de vervuiling. Jongeren demonstreren voor een leefbare planeet. Terecht.

Jezus spreekt harde woorden als het gaat om het eeuwige leven van al die kleinen.

Hoe gaan wij met onze kleinen om? De kinderen, die we als een groot geschenk kregen. Laten we hen alleen met hun mobieltje of hun laptop? Laten we heel de volwassenwereld vol verleidingen in hun hart komen? Een wereld vol seks zonder liefde. Vol begeerte naar geld. Drugs om het leven te vieren of vol te kunnen houden. Met de boodschap, dat je alleen meedoet als je mooi bent? Met hun grote vragen over God? Of liggen we zelf al in die valkuil? Of positief: Nemen we de tijd om met ze te praten? Leren we hen bidden? Leren wij hen wie God is? Nemen we ze mee naar de kerk? En hoe praten we thuis over de kerk? Over de mensen? "Let goed op jezelf!", zegt Jezus, "Breng je die kleinen op de weg met God of laat je hen bij God vandaan dwalen". Ben je een vader of een valkuil?

*****

Een christen verleidt anderen dus niet op een weg bij God vandaan. Je wordt geen valkuil voor de ander.

Een christen doet zelfs het omgekeerde: als een ander zondigt en dus in die valkuil zit, dan help je hem om eruit te komen. Om te veranderen.

Opnieuw spreekt Jezus stevige woorden: "Als je broeder of je zuster tegen je zondigt, dan moet je hem bestraffen. Stevig toespreken".

Kort gezegd: wat moet je doen als je broer zondigt? "Bestraf hem!".

Had u die woorden van Jezus verwacht?

Ik niet.

Je verwacht eerder dat Jezus tot geduld oproept of tot begrip of dat hij nog eens tegen ons zegt: "Je moet je vijand liefhebben". "Keer je andere wang toe".

Nee: "Bestraf hem".

Maar: dat kan geen verrassing zijn.

Ook de Vader zelf spreekt zijn eigen volk vaak zeer bestraffend toe. Als zijn volk zondigt, andere goden dient, de armen en de wezen laat liggen, dan spreekt hij ze door zijn profeten ook heel fel en bestraffend toe. Dan klinken ook woorden als oordeel en straf.

Nathan bestraft David om zijn overspel en moord.

Paulus wijst heidenen en joden op hun zonden.

Maar, net als Jezus, doet hij dat om ons tegen het kwaad te beschermen.

Naar je broeder of zuster toe gaan en die bestraffen is dus heel bijbels.

Wijzelf gaan er soms anders mee om.

We zwijgen. Nemen afstand. Verdringen wat die broeder of zuster ons heeft aangedaan.

Maar u voelt wel: dat lost letterlijk niets op. De zonde en de pijn blijven. De ander verandert niet en jij loopt rond met veel moeilijke gedachten.

Of je praat er niet over met die broeder, die je dat allemaal aandeed, maar je praat erover met anderen. Die anderen horen vaak alleen jouw verhaal en zullen met jou meeleven.

Of je zoekt de schuld bij jezelf. Had ik dit maar gezegd. Had ik dat maar niet gedaan.

Of je neemt wraak.

En ook daarmee maak je het alleen maar erger.

Nee, zegt Jezus, ga naar die ander toe en bestraf hem.

Onder vier ogen, zegt hij ook nog in Mattheus 18.

*****

Maar moeten we niet gewoon vergeven?

Dat leert Hij ons toch in het Onze Vader.

Dat leren we toch van kleins af aan: "Je moet vergeven"? Zelfs 70x7 maal. Dat is altijd.

Aan jou is toch ook veel vergeven? Nou dan!
Denk aan die twee slaven uit de gelijkenis.

Ja, dat is waar.

Maar juist in Lukas 17 leert Jezus ons dat daar nog wel iets tussen zit.

Als wij de zonde van de ander meteen vergeven, dan zijn we niet liefdevol maar slap.

We vergeven te snel en over de zonde zelf wordt te weinig gepraat.

We dekken de zonde toe, zoals je een deksel op een beerput legt. Het lijkt allemaal netjes, maar onder die mooie deksel zit nog wel een heleboel stinkende mest.

Maar Jezus wil ook die stinkende mest opruimen.

Als je te snel vergeeft, laat je die mest, de zonde die jou verwond heeft, dus liggen.

En daar wordt de relatie niet beter van.

Ook al lijkt het wel zo: het is immers vergeven!

Maar in je hart zit nog de pijn, het wantrouwen, het verdriet. En je mijdt de ander liever.

Als zonde geen zonde wordt genoemd, als het kwaad blijft liggen, dan kom je geen stap verder. Dan wordt er geen recht gedaan. Dan verandert er niets in het hart en het gedrag van je broer. En dus ook niet in het hart van jouzelf.

Bestraf: spreek de dader aan. Stel het onrecht aan de kaak. Vraag anderen om je te helpen als dat nodig is. Laat je niet door schaamte remmen. Hoe begrijpelijk die ook vaak is. Laat je niet verlammen door angst.

Zo geeft Jezus de geringen, de kleinen, een stem.

Hij staat achter je, als je de waarheid wilt laten horen. Als er recht gedaan moet worden.

En zo wil hij ook de dader beschermen tegen de zonde in zijn hart.

En dat stond allang in het begin van de Bijbel: **“Wees niet haatdragend. Als je iemand iets te verwijten hebt, roep hem dan ter verantwoording en laat niet omwille van een ander schuld op je door je te wreken of door wrok te blijven koesteren. Heb je naaste lief als jezelf. Ik ben de HEER”.**

*****

Er zit nog iets tussen. Tussen de zonde en de vergeving.

Niet alleen dat bestraffen.

Ook het berouw.

Als je gaat bestraffen, is dat niet om je broer even flink de waarheid te zeggen, maar om hem tot berouw te brengen.

Nathan ging niet naar David toe om hem af te maken. Maar om hem te helpen om zijn zonde in te zien en daar berouw over te hebben. Om zich te bekeren en zo weer te mogen leven.

Dat zegt dus iets over de manier waarop we naar onze broer of zuster toegaan.

In Galaten 6 schrijft Paulus: “Broeders en zusters, wanneer u merkt, dat een van u een misstap heeft begaan moet u, die door de Geest geleid wordt, hem zachtmoedig weer op het recht pad brengen. Pas op dat u ook zelf niet tot misstappen wordt verleid”.

Zachtmoedig betekent niet ‘slap’, maar geeft de toon aan: jij leeft zelf ook van vergeving.

Het geeft aan, dat je die broeder niet maar even fel de waarheid gaat zeggen. Het doel is dat je hem weer op het recht pad brengt.

Berouw dus en bekering.

In de woorden van Jezus zie je dat berouw dus erg belangrijk is: ‘Als je broer tegen je zondigt, bestraf hem, en als hij berouw heeft, vergeef hem’.

Berouw is een onmisbare schakel.

Echt berouw.

Dus geen krokodillentranen. Omdat je ‘betrapt bent. Omdat je gezichtsverlies leidt.

Nee, echt berouw. Dat je voelt en beseft, wat je de ander hebt aangedaan.

Dat je dat benoemt en dat je daar oprecht vergeving voor vraagt.

Echt berouw.

Dat betekent ook dat je wilt wachten op die vergeving. Dat je die ander de ruimte geeft om het onrecht en de pijn een plek te geven. Om vergeving te schenken als die daaraan toe is.

Echt berouw kan nooit zeggen: 'Ik heb mijn zonde bekend, nu moet jij mij vergeven!'.

Nee, je wacht.

Totdat die ander zover is, dat die kan zeggen "ik vergeef je".

Ja, maar misschien denkt u nu: "Jezus zegt toch dat we moeten vergeven. Altijd. Zelfs 70x7 maal.

Wie ben jij, dat je niet vergeeft. Er is ook aan jou zoveel vergeven!

Ja, dat is waar.

Dat betekent: daar moet je toe bereid zijn.

Zelfs als je broer 7 keer op een dag bij je komt en zegt "ik heb berouw", dan moet je hem vergeven.

Daar moet je toe bereid zijn.

Maar hij moet wel eerst berouw tonen, anders kun je er wel toe bereid zijn, maar je kunt het dan niet schenken. Je vindt geen open handen. Geen open hart.

Vergeving.

Dat betekent dat de zonde, het kwaad, wordt weggestuurd. Het zit er niet meer tussen. Tussen jou en God. Tussen jou en je broer.

Je kunt je daarna met elkaar verzoenen. De pijn kan gaan genezen.

Maar als hij geen berouw heeft?

Dan kun je niet vergeven.

Moet je dan toch waak nemen? Terugslaan? Je woede koelen?

Nee, dat hoeft niet.

Je kunt het wel loslaten door het bij God neer te leggen. Hij zal het vergelden. Het ligt niet meer op jouw hart. Je krijgt de ruimte om verder te gaan en vooruit te kijken.

Vergeving is een daad van geloof: je gelooft, je vertrouwt erop, dat God een betere rechter is dan jij.

Ik geef mijn recht op om wraak te nemen en geef het aan God over om alles recht te zetten.

*****

Vergeven is mooi, maar ook heel erg moeilijk. Onnatuurlijk.

Waarom zou je het doen?

Omdat vergeving de cirkel van het kwaad doorbreekt.

De cirkel van schuld en pijn. Van verwijten en wrok. Je wordt een gevangene van het verleden.

Ik vertelde al eens het verhaal van Jean Valjean uit de film Les Misérables van Victor Hugo.

Deze Jean Valjean woont in een arme wijk in Parijs. Met vrouw en een paar kinderen. Uit pure wanhoop steelt hij op een nacht een brood om de honger van zijn gezin te stillen.

Hij wordt gepakt en tot 19 jaar dwangarbeid veroordeeld.

In die tijd wordt hij keihard. Hij wordt een vechter. Niemand breekt hem nog.

Als hij vrijkomt wil niemand hem een plek geven om te slapen of wat eten. Vier dagen zwerft hij door de grijzen straten.

Diep in de nacht en de kou klopt hij bij de woning de bisschop aan. Die bisschop heeft medelijden en geeft hem een kamer en een bed.

Maar als de bisschop slaapt, sluipt Jean uit bed, steelt het familie-zilver uit de kast en verdwijnt.

Maar Valjean wordt opgepakt en nu willen de agenten hem levenslang opsluiten.

Ze komen eerst bij de bisschop om het zilver terug te geven.

Maar die bisschop reageert totaal anders dan Jean had verwacht.

Hij zegt: "Zo, daar ben je dan! Ik ben blij je weer te zien. Ik had je al dat zilver gegeven, maar was je vergeten, dat je ook die mooie zilveren kandelaars mocht hebben? Die zijn ook heel kostbaar. Krijg je vast veel geld voor".

Jean Valjean weet niet wat hi hoort.

En tegen de politie: "Hij is geen dief. Ik had hem dat zilver gegeven". De politie druipt af.

En dan tegen de bevende Valjean: "Je mag nooit vergeten, dat ik je me belooft je dat zilver gebruikt om een eerlijk mens te worden".

Deze grootse daad van vergeving en goedheid verandert Jean's leven volkomen.

De muur rondom zijn hart smelt en vult zich met eerlijkheid en liefde voor de mensen om zich heen.

Vanaf die dag wijdt hij zijn leven aan het helpen van mensen die in nood verkeren.

Victor Hugo bedoelt: genade geneest. Grootmoedige vergeving geeft ruimte voor verandering.

Verzoening. Genezing. Herschepping.

Als je iemand vergeeft, snijd je het kwaad weg van die persoon. Je maakt hem vrij van zijn pijnlijke daden. Eerst was het nog die jongen, die jou jarenlang pestte.

Eerst was het nog je vrouw, die jou steeds verwijten maakte. Je kleineerde.

Nu hij onder tranen vergeving vraagt en je hem kunt vergeven, wordt hij een ander mens voor jou.

Niet omdat de pijn opeens weg is. De diepe krassen op je ziel hebben nog tijd nodig om te genezen en misschien hoort daarbij dat je die jongen een tijdje niet ziet.

Maar omdat je vergeven hebt, verandert je blik.

Eerst zag je hem als dader.

Nu zie je hem als een gebroken mens, die jou nodig heeft om verder te kunnen.

Door jouw vergeving laat je hem ervaren wat liefde is en vergeving. En die liefde is voor hem de ruimte die hij nodig heeft om zijn valkuil te verlaten. Om zijn hart te openen.

Hij heeft ervaren, dat hij niet samenvalt met zijn kwaad.

Hij kan dat kwaad, die zonde, loslaten en als een nieuw mens verder.

Ja, en zo heeft God dat ook met ons gedaan.

Hij heeft ons vergeven.

Ons hart rein gemaakt. Zoals het water van de doop je lichaam rein maakt.

En dat heeft ons leven veranderd.

Jezus wendt zich naar Petrus.

Petrus die zijn lieve Meester heeft verloochend. Vervloekt. Hij kon die machteloze Jezus niet zien en nam afstand.

Maar Jezus schrijft Petrus niet af.

Op een morgen bij het meer van Galilea bij een vuurtje met wat vis, spreekt hij Petrus aan: "Heb je mij lief?".

Het heeft Petrus diep veranderd. Hij was zelfs bereid om voor zijn Heer in Rome te sterven.

Jezus kwam naar ons toe. Heeft onze zonden gedragen.

God overbrugde de kloof.

Zijn liefde geeft ons de kracht om naar onszelf te kijken.

Om berouw te hebben.

Om te vergeven.

Amen.